Published on (https://www.bnm.md)

31.12.2024

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2024 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în trimestrul III 2024, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova a totalizat -886,91 mil. USD și s-a majorat cu 60,2 la sută față de perioada similară a anului 2023, pe seama creșterii deficitului comerțului exterior cu bunuri, înregistrării unui sold negativ la veniturile primare și scăderii excedentului veniturilor secundare. Raportul dintre deficitul contului curent și PIB a fost de 17,2 la sută, cu 4,9 p.p. mai mare față de cel consemnat în trimestrul III 2023.

În trimestrul III 2024, deficitul comerțului exterior cu bunuri, conform balanței de plăți, a constituit 1 594,72 mil. USD și s-a majorat cu 23,2 la sută f.a.p., ca urmare a creșterii importului cu 8,6 la sută, până la 2 296,25 mil. USD și a scăderii exportului de bunuri, cu 14,5 la sută, până la 701,53 mil. USD.

Diminuarea exporturilor de bunuri a fost cauzată de scăderea cu 15,5 la sută (-83,85 mil. USD) a exportului către UE, cu 11,0 la sută (-23,50 mil. USD) a celui către alte țări[1] și cu 17,3 la sută (-11,32 mil. USD) a exportului către CSI.

Cea mai mare contribuție negativă la evoluția exportului total a avut-o exportul de produse agroalimentare, care s-a diminuat cu 15,9 la sută (-68,74 mil. USD), pe seama scăderii exportului produselor regnului vegetal cu 20,5 la sută (-55,51 mil. USD), grăsimilor și uleiurilor de origine animală sau vegetală, de 3,2 ori (-35,46 mil. USD), și a animalelor vii și produselor regnului animal, cu 8,9 la sută (-0,37 mil. USD), în timp ce exportul de produse ale industriei alimentare s-a majorat cu 21,7 la sută (+22,60 mil. USD). Contribuții negative la exportul total au avut și produsele minerale, care au scăzut cu 38,8 la sută (-45,45 mil. USD), mașini, aparate și echipamente, care au scăzut cu 8,1 la sută (-8,11 mil. USD), dar și materiale plastice, cauciuc și articole din acestea – cu 32,3 la sută (-5,99 mil. USD).

Importul de bunuri s-a majorat, în trimestrul III 2024, cu 8,6 la sută (+181,84 mil. USD) pe seama creșterii livrărilor din alte țări cu 13,7 la sută (+93,92 mil. USD), din UE – cu 6,2 la sută (+83,72 mil. USD) și a celor din CSI - cu 5,1 la sută (+4,20 mil. USD).

În structura importului, cea mai mare contribuție pozitivă, de 3,6 p.p., au avut-o livrările de mașini, aparate și echipamente, în creștere cu 24,3 la sută, până la 393,37 mil. USD și cele de vehicule și echipamente de transport, care s-au majorat cu 23,0 la sută, până la 312,38 mil. USD. Aceste creșteri au fost atenuate de scăderea cu 21,8 la sută, până la 432,64 mil. USD a importului de produse minerale

În trimestrul III 2024, excedentul balanței serviciilor a totalizat 229,12 mil. USD și a sporit cu 25,7 la sută f.a.p., datorită creșterii exporturilor (+92,74 mil. USD) superioare majorării importurilor (+45,94 la sută). Exportul de servicii, în trimestrul III 2024, a constituit 733,73 mil. USD și s-a majorat cu 14,5 la sută f.a.p., pe seama creșterilor înregistrate la principalele categorii de servicii exportate, în special a celor de călătorii, care au deținut ponderea de 29,4 la sută din totalul exportului și s-au majorat cu 16,6 la sută f.a.p., până la 215,58 mil. USD. Exportul serviciilor de informatică a sporit cu 16,1 la sută, până la 167,46 mil. USD, a serviciilor de transport – cu 9,2 la sută, până la 169,69 mil. USD, iar a bunurilor și serviciilor administrației

publice (n.a.p.) – cu 80,9 la sută, până la 16,61 mil. USD. Importul de servicii a totalizat 504,61 mil. USD și a sporit cu 10,0 la sută pe seama majorării cu 16,9 la sută a serviciilor de transport importate, până la 203,74 mil. USD, în special pe seama creșterii transportului aerian cu 26,4 la sută, până la 97,21 mil. USD și a transportului maritim, cu 41,9 la sută, până la 30,75 mil. USD. Importul serviciilor de călătorii s-a majorat cu 5,6 la sută f.a.p., până la 177,94 mil. USD, dintre care 72,6 la sută a constituit importul serviciilor de călătorii personale (129,20 mil. USD) și 27,4 la sută – călătoriile de afaceri (48,74 mil. USD).

În trimestrul III 2024, veniturile primare au înregistrat un deficit în valoare de 10,73 mil. USD sau echivalentul a 0,2% din PIB, comparativ cu excedentul de 41,59 mil. USD înregistrat în trimestrul III 2023. Această dinamică a rezultat din creșterea ieșirilor de venituri primare cu 19,6 la sută (până la 290,54 mil. USD) comparativ cu scăderea cu 1,7 la sută a intrărilor (până la 279,81 mil. USD). La intrările de venituri primare diminuarea a fost generată de remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, care a deținut o pondere de 76,7 la sută, totalizând 214,55 mil. USD, în scădere cu 6,2 la sută f.a.p. Concomitent, veniturile din gestiunea activelor de rezervă s-au majorat cu 14,1 la sută, până la 55,03 mil. USD, însă insuficient pentru a acoperi reducerea la remunerarea salariaților. Evoluția ieșirilor de venituri primare a fost determinată de creșterea cu 26,0 la sută, până la 224,89 mil. USD, a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, pe seama majorării profiturilor reinvestite, cu 18,9 la sută, până la 152,40 mil. USD și a dividendelor, cu 46,0 la sută, până la 66,82 mil. USD.

Excedentul înregistrat la veniturile secundare a scăzut cu 5,2 la sută f.a.p., până la 489,42 mil. USD, ca urmare diminuării atât a intrărilor de venituri secundare (-4,3 la sută), până la 610,30 mil. USD, cât și a ieșirilor (-0,3 la sută), care au constituit 120,88 mil. USD. Transferurile primite de administrația publică s-au diminuat cu 30,7 la sută f.a.p. și au însumat 111,79 mil. USD, iar intrările în sectorul privat s-au majorat cu 4,7 la sută, până la 498,51 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 9,5 la sută și au constituit 256,71 mil. USD, iar ieșirile au crescut cu 8,1 la sută (până la 96,35 mil. USD). Intrările de asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile acordate în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale au scăzut cu 22,9 la sută f.a.p. și au însumat 157,97 mil. USD, iar ieșirile acestora s-au diminuat de 4,8 ori și au totalizat 1,31 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova (credit), în trimestrul III 2024, s au diminuat cu 6,6 la sută f.a.p. și au însumat 460,55 mil. USD, ceea ce reprezintă 8,9 la sută raportat la PIB.

În trimestrul III 2024, **contul de capital** s-a micșorat cu 24,9 la sută f.a.p. și a fost determinat de micșorarea intrărilor nete de capital la administrația publică, care s-au diminuat de 2,6 ori f.a.p., până la 7,76 mil. USD, în timp ce intrările nete de transferuri înregistrate în sectorul privat au crescut de 2,1 ori, până la 11,00 mil. USD, pe seama majorării intrărilor (+45,2 la sută) în valoare de 20,46 mil. USD, superioare creșterii ieșirilor (+5,5 la sută) în valoare de 9,46 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă** în trimestrul III 2024 a constituit 868,15 mil. USD, ceea ce reprezintă 16,8 la sută în raport cu PIB.

În trimestrul III 2024, intrările nete înregistrate la **contul financiar** al balanței de plăți au fost determinate de micșorarea activelor financiare externe ale rezidenților cu 505,07 mil. USD, concomitent cu majorarea pasivelor rezidenților față de nerezidenți, în sumă de 305,35 mil. USD.

Activele financiare externe au reflectat intrări nete, ca rezultat al tranzacțiilor de scădere netă a activelor sub formă de numerar și depozite – de 871,52 mil. USD. Concomitent, la activele de rezervă s-au înregistrat

tranzacții de majorări nete de 258,70 mil. USD, la împrumuturi – de 59,99 mil. USD, credite comerciale și avansuri – de 31,24 mil. USD, iar la investiții directe – de 15,63 mil. USD.

Pasivele financiare externe, în trimestrul III 2024, au prezentat intrări nete, condiționate de tranzacțiile de creștere a angajamentelor sub formă de împrumuturi – 196,15 mil. USD, a celor sub formă de investiții directe – 153,11 mil. USD și numerar și depozite – 7,90 mil. USD. Concomitent, angajamentele sub formă de credite comerciale și avansuri s-au diminuat cu 50,24 mil. USD

În trimestrul III 2024, valorificările nete de pasive sub formă de împrumuturi au constituit 196,15 mil. USD (dintre care trageri – 407,63 mil. USD și rambursări – 211,48 mil. USD). Administrația publică a atras finanțare externă în valoare de 334,42 mil. USD, principalii creditori fiind Fondul Monetar Internațional – 175,46 mil. USD; Comisia Europeană – 54,66 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 47,76 mil. USD; Agenția Franceză pentru Dezvoltare – 22,32 mil. USD; Asociația Internațională de Dezvoltare – 16,96 mil. USD; Banca Europeană de Investiții – 12,47 mil. USD; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 4,00 mil. USD; Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 0,48 mil. USD și alți creditori – 0,31 mil. USD.

Poziția investițională internațională (PII) a Republicii Moldova, la 30.09.2024, a constituit -5 785,97 mil. USD, diminuându-se cu 2,9 la sută, iar raportul dintre PII și PIB a scăzut cu 3,6 p.p. față de situația de la sfârșitul anului 2023 și a constituit 32,4 la sută. Poziția activelor financiare externe a totalizat 8 178,91 mil. USD și s-a majorat cu 5,3 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2023, iar cea a pasivelor externe a însumat 13 964,88 mil. USD, în creștere cu 1,7 la sută. Raportul dintre poziția activelor și a pasivelor externe a constituit 58,6 la sută (+2,0 p.p. față de 31.12.2023).

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, creșterea poziției activelor financiare externe la 30.09.2024 a fost influențată de creșterea poziției activelor de rezervă cu 4,2 la sută (+228,69 mil. USD), a celor sub formă de împrumuturi - cu 50,4 la sută (+87,85 mil. USD), sub formă de investiții directe - cu 13,1 la sută (+53,69 mil. USD), sub formă de credite comerciale și avansuri - cu 4,9 la sută (+34,87 mil. USD), sub formă de numerar și depozite - cu 0,4 la sută (+3,76 mil. USD), precum și cele sub formă de investiții de portofoliu - cu 2,4 la sută (0,57 mil. USD).

Evoluția poziției pasivelor, comparativ cu 31.12.2023, a fost determinată de creșterea cu 1,0 la sută a angajamentelor sub formă de alte investiții, acestea deținând ponderea de 59,6 la sută în pasivele externe ale țării. Alte investiții au fost constituite din: împrumuturi – 67,7 la sută, credite comerciale și avansuri - 24,7 la sută, drepturi speciale de tragere - 4,6 la sută, numerar și depozite - 2,3 la sută și alte pasive - 0,6 la sută. Pasivele sub formă de investiții directe s-au majorat cu 2,7 la sută și au deținut 40,2 la sută în angajamentele externe ale țării. Investițiile directe au constat în proporție de 67,1 la sută din capital propriu, care s-a majorat cu 5,0 la sută față de 31.12.2023, și 32,9 la sută din instrumente de natura datoriei (-1,7 la sută).

Datoria externă brută (DE) a Republicii Moldova a crescut pe parcursul primelor nouă luni 2024 cu 0,5 la sută și la 30.09.2024 a totalizat 10 173,20 mil. USD, ceea ce constituie 57,0 la sută raportat la PIB (-4,2 p.p. față de 31.12.2023).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute a revenit datoriei pe termen lung (74,5 la sută), care a constituit 7 578,28 mil. USD la 30.09.2024, majorându-se cu 1,9 la sută de la finele anului 2023. Datoria externă pe termen scurt s-a diminuat cu 3,3 la sută pe parcursul primelor nouă luni 2024 și la 30.09.2024 a

constituit 2 594,92 mil. USD.

Datoria externă publică a reprezentat 39,4 la sută din totalul datoriei externe, însumând 4 009,45 mil. USD (+4,9 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată s-a cifrat la 6 163,75 mil. USD, diminuându-se cu 2,1 la sută față de 31.12.2023.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2024 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2];
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3];
- Datoria externă brută (MBP6) [4].

---

1. La situația din trimestrul III 2024, tranzacțiile economice cu Ucraina nu sunt reflectate la CSI, dar la alte țări. Pentru comparabilitate, datele pentru toate perioadele analizate au fost ajustate similar.

See also

Tags
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistics [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/67834

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-iii-2024-date-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics